

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2014-2-50

(Muafiyet)

Karar Sayısı : 15-03/25-11

Karar Tarihi : 15.01.2015

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI

Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER: Ekrem SOLMAZ, Nilgün KOCADAĞ, Ali ŞENGÜL

C. BİLDİRİMDE

BULUNANLAR : Say Reklamcılık Yapı Dek. Pro. Taah. San. ve Tic. A.Ş.

Temsilcisi: Evren GÜLDOĞAN

8. Gazeteciler Sitesi, 2. Söлтаş Evleri Hare Sokak Bo. 20 K-6 Levent
34255 Beşiktaş/İSTANBUL

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Say Reklamcılık Yapı Dek. Pro. Taah. San. ve Tic. A.Ş. ile Tekyapı İnşaat Taah. Tic. ve San. Ltd. Şti. arasında akdedilen “Yüklenici Sözleşmesi”ne bireysel muafiyet tanınması talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına en son 14.11.2014 tarihinde giren başvuru üzerine düzenlenen 08.01.2015 tarih ve 2014-2-50/MM sayılı Muafiyet/Menfi Tespit Ön İnceleme raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; dosya konusu sözleşmenin, sözleşmede yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin beş yıla sınırlandırılacak şekilde tadil edilmesi durumunda 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği’nde düzenlenmiş olan muafiyetten yararlanabileceği ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. İlgili Pazar

- (4) Bildirimin konusu dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı belirlenmemiş olup, ilgili coğrafi pazar ise “Türkiye” olarak belirlenmiştir.

G.2. Bildirimin Konusu

- (5) Bildirimde, Say Reklamcılık Yapı Dek. Pro. Taah. San. ve Tic. A.Ş. (SAY REKLAMCILIK) ile Tekyapı İnşaat Taah. Tic. ve San. Ltd. Şti. (TEKYAPI) arasında imzalanan ve konusu (.....) satış noktalarının kurumsal kimlik unsurlarının bakım/onarım işlerinin TEKYAPI tarafından gerçekleştirilmesi olan Yüklenici Sözleşmesi’ne (Sözleşme), 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet tanınması talep edilmiştir. SAY REKLAMCILIK tarafından (.....)’nin satış noktalarına bazı baskı malzemeleri ve kurumsal kimlik unsurları tedarik edilmekte (kurumsal kimlik unsurları SAY REKLAMCILIK tarafından üretilmektedir), bunların montajı yapılmakta ve bayilerde gerekli olduğu görülen bakım onarım işleri yapılmaktadır. SAY REKLAM ile TEKYAPI arasında imzalanan Sözleşme, söz konusu bakım onarım işlerinin sahadaki kısmının SAY REKLAM adına TEKYAPI tarafından gerçekleştirilmesini öngörmektedir. Proje yönetimi gibi bütünleyici hizmetler SAY REKLAM tarafından vermeye devam edilecektir.
- (6) Sözleşmenin “Rekabet Yasağı” başlıklı 6. maddesinde;

- *YÜKLENİCİ işbu Sözleşme'nin süresi boyunca bayilere doğrudan bakım onarım tedarikinde bulunamaz.*

- *YÜKLENİCİ işbu Sözleşme'nin sona ermesini takip eden 6 (altı) aylık süre boyunca bayilere doğrudan bakım onarım tedarikinde bulunamaz. Ancak YÜKLENİCİ işbu Sözleşme'nin sona ermesini takip eden 6 (altı) aylık süre boyunca açılan yeni satış noktalarına tedarikte bulunabilir. Madde 6.2 Rekabet Kurulundan izin alınması kaydıyla uygulanır.*

hükümleri yer almaktadır.

- (7) Sözleşme'de, TEKYAPI "YÜKLENİCİ" olarak adlandırılmaktadır. Dolayısıyla Sözleşme ile TEKYAPI'ya hem sözleşmenin süresi boyunca hem de bu sürenin sona ermesini takip eden altı aylık süre boyunca geçerli olacak bir rekabet yasağı getirilmektedir. Ancak TEKYAPI'ya getirilen rekabet yasağı satış noktalarının tamamına ilişkin değil, yalnızca bayiler tarafından işletilenlere ilişkin olup (.....) tarafından işletilen satış noktaları hariç tutulmuştur. Öte yandan Sözleşme'nin 17. maddesinde sözleşmenin süresi; *"İşbu Sözleşme 30 Haziran 2015 tarihine kadar yürürlükte kalır. Ancak bu tarihe kadar bakım, onarım faaliyetlerinin tamamlanması durumunda kendiliğinden sonra erer tamamlanmaması halinde ise süresi kendiliğinden söz konusu bakım onarım faaliyetlerinin tamamlanmasına kadar 1'er (birer) aylık süreler boyunca uzar."* şeklinde düzenlenmiştir.

G.3.1. Menfi Tespit Değerlendirmesi

- (8) Dikey anlaşma niteliğindeki sözleşmenin *"rekabet yasağı"* başlıklı 6. maddesine göre, yüklenici (TEKYAPI), sözleşmenin süresi ve sözleşmenin sona ermesini takip eden altı aylık süre boyunca bayilere doğrudan bakım, onarım tedarikinde bulunamayacaktır. Taraflardan birinin, ilgili piyasada serbestçe rekabet etmesini önlemeye yönelik, rekabet yasağı türünden sözleşme hükümlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. madde yasağına tabi olacağı; dolayısıyla bildirim konu Sözleşme'ye 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesinin mümkün olamayacağı kanaatine varılmıştır.

G.3.2. Grup Muafiyeti Değerlendirmesi

- (9) SAY REKLAMCILIK ile TEKYAPI arasındaki Yüklenici Sözleşmesi bir dikey anlaşma niteliğinde olduğu için adı geçen sözleşme hükümlerinin 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan muafiyetten faydalanıp faydalanmadığının değerlendirilmesi gerekmiştir.
- (10) Dosya kapsamında yer verilen bilgilere göre, en dar pazarda dahi SAY REKLAMCILIK'ın pazar payının %(.....) civarında bulunduğu ve 2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen %40 eşiğinin altında kaldığı görülmüştür.
- (11) Diğer taraftan 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi gereğince, alıcıya getirilen belirsiz süreli veya beş yılı aşan süreli rekabet etmeme yükümlülükleri, grup muafiyetinden faydalanmamaktadır. Sözleşme'nin 6. maddesi rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkindir. Yüklenici Sözleşmesi'nin 17. Maddesinde ise, Sözleşme'nin 30 Haziran 2015 tarihine kadar yürürlükte kalacağı belirlenmiştir. Bununla birlikte aynı maddenin devamında, bu tarihte bakım/onarım işlerinin tamamlanmaması halinde sözleşmenin kendiliğinden, ilgili bakım/onarım işlerinin tamamlanmasına kadar birer aylık sürelerle uzayacağı ifade edilmiştir. İlgili hüküm, sözleşmenin süresi bakımından belirsizlik oluşturmaktadır. Bakım/onarım işlerinin ne zaman bitirileceğine ilişkin net bir süre veya tarih öngörülmemiştir. Dolayısıyla 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında sözleşmenin belirsiz süreli bir sözleşme olduğu değerlendirilmiştir.
- (12) Sözleşmede belirsiz süreli ve sözleşmenin bitiminden itibaren 6 ay devam edecek olan bir rekabet etmeme yükümlülüğü bulunduğundan sözleşmenin 2002/2 sayılı Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinden yararlanamayacağı düşünülmüştür. Bununla birlikte, sözleşmenin diğer hükümleri değerlendirildiğinde, sözleşmede rekabet etmeme yükümlülüğü dışında herhangi bir rekabeti kısıtlayıcı hükmün yer almadığı anlaşılmıştır.

15-03/25-11

Ayrıca sözleşmede, rekabet ememe yükümlülüğüne ilişkin hükmün Rekabet Kurulundan izin almak kaydıyla uygulanacağı düzenlenmiştir.

- (13) Neticede, başvuru konusu sözleşmesin 6. maddesinde düzenlenen rekabet etmeme yükümlülüğünün, 2002/2 sayılı Tebliğ'de düzenlenmiş olan muafiyetten faydalanabilmesi için ilgili yükümlülüğün süresinin beş yılı aşmaması gerekmektedir. Rekabet etmeme yükümlülüğünün beş yılı aşmayacak şekilde tadil edilmesi durumunda Yüklenici Sözleşmesi'nin, 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında muafiyetten faydalanabileceği kanaatine ulaşılmıştır.

G.3.3. Bireysel Muafiyet Değerlendirmesi

- (14) Menfi tespit belgesi alamayan ve mevcut haliyle 2002/2 sayılı Tebliğ'in sağladığı muafiyetten de yararlanamadığı tespit edilen Sözleşme'ye bireysel muafiyet tanınabilmesi için Sözleşme'nin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde öngörülen iki olumlu iki olumsuz koşulu birlikte sağlaması gerekmektedir. Aşağıda, bu koşullar kapsamında değerlendirme yapılmıştır:

a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması

- (15) Dosya mevcusundan, SAY REKLAMCILIK'ın Sözleşme ile Türkiye geneline hizmet verebilmek için ülkenin tamamında faaliyet gösterebilecek bir saha ekibi kurma zorunluluğundan kurtulduğu, bu şekilde (.....)'nin satış noktalarına daha ekonomik şekilde hizmet sunulmasının mümkün olacağı, SAY REKLAMCILIK'ın, müşterilerine sunacağı kurumsal kimlik uygulama hizmetlerinin montaj ve bakım-onarım kısmına yönelik olarak ülke genelinde saha ekibi kurma maliyetlerinden kaçınabileceği görülmüştür. Bu nedenle sözleşmenin malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması şartını karşıladığı düşünülmüştür.

b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması

- (16) Sözleşme ile satış noktalarının kurumsal kimlik standartlarına uyumu için katlanması gereken maliyetlerin düşeceği ve tüketicilerin talep ettikleri ürünlere daha uygun fiziksel koşullarda ulaşabileceği anlaşıldığından, Sözleşme'nin tüketicinin yararlanması şartını karşıladığı değerlendirilmiştir.

c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması

- (17) Dosya kapsamında yer verilen bilgilere göre, Sözleşme ile TEKYAPI'ya sözleşmenin süresi ve sözleşmenin sona ermesini takip eden altı aylık süre boyunca (.....) bayilerine doğrudan bakım, onarım hizmeti sunmama yükümlülüğü getirilmiştir. Sözleşme ile rekabet etmeme yükümlülüğü getirilen TEKYAPI'nın asıl faaliyet alanı anahtar teslim inşaat, taahhüt ve montaj işleridir. TEKYAPI, kurumsal kimlik uygulamaları pazarında yalnızca SAY REKLAMCILIK için (.....) bayilerine kurumsal kimlik ürünleri montajı yapmaktadır. Sözleşme ile TEKYAPI'ya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü yalnızca (.....)'nin bayilerine hizmet sunumuna ilişkindir. Kurumsal kimlik uygulamaları hizmeti, ilgili teşebbüsler tarafından otomotiv sektörü dışında çok sayıda sektörde faaliyet gösteren şirkete de sunulmakla birlikte ilgili pazarın en dar şekilde otomotiv satış noktalarına yönelik kurumsal kimlik uygulamaları hizmetleri olarak tanımlansa dahi Sözleşme ile TEKYAPIYA getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü ilgili pazarın yalnızca %5-10'na hizmet sunmasını engellemektedir. Bu nedenle TEKYAPI'ya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması şartını karşıladığı düşünülmüştür.

d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması

- (18) Sözleşme'nin açık hava reklamcılığı veya kurumsal kimlik pazarının sınırlı bir kısmında rekabeti ortadan kaldıracak ve rekabet etmeme yükümlülüğünün kapsamının (.....) bayileri ile sınırlı olduğu belirtilmiştir. Bununla birlikte, yukarıda da belirtildiği gibi sözleşme ile TEKYAPI'ya süresi belirsiz rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmiştir. Söz konusu yükümlülük ilgili pazarın küçük bir kısmına yönelik olsa da belirsiz süreli olması nedeniyle Sözleşme'nin 4054 sayılı Kanun'un 5.maddesinin (d) bendinde belirtilen şartı sağlamadığı ve Sözleşme'ye bireysel muafiyet tanınamayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (19) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;
- Say Reklamcılık Yapı Dek. Pro. Taah. San. ve Tic. A.Ş. ile Tekyapı İnşaat Taah. Tic. ve San. Ltd. Şti. arasında akdedilen "Yüklenici Sözleşmesi"ne 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil etmesi nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
 - Bahse konu sözleşmenin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanmadığına,
 - Sözleşmeye, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartların tamamını karşılamaması nedeniyle bireysel muafiyet de tanınamayacağına,
 - Bununla birlikte, sözleşmede yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin beş yılla sınırlandırılacak şekilde tadil edilmesi durumunda, sözleşmenin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanmasına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.